

וגם חלק הסדרה דיום השבת (משביעי עד סיום הסדרה) שייך ליר"ד כסלו - כי נוסף לזה שכל ימי השבוע שייכים ליום השבת (מכיון שהשלימות דכל ימי השבוע - באופן ד"ויכולו" - נפעלת ביום השבת), מוכן, שישנה שייכות מיוחדת בין יום הששי ליום השבת (כי יום הששי הוא „ערב שבת" ממש).

וכמודגש גם במנהג (המקובל בחב"ד וכן בכמה קהילות) אשר אמירת ה„קדיש" לאחר „מזמור שיר ליום השבת" בתפלת ליל שבת, שייכת לזה שאמר קדיש ביום ששי - שבזה מודגשת ביותר השייכות דיום ששי ליום השבת. ולהעיר - שכללות ענין ה„קדיש" קשור עם ענין הגאולה:

„קדיש" ענינו - „יתגדל ויתקדש שמה רבא", כלומר, לא רק ענין של קדושה סתם, כי אם באופן ד"יתגדל ויתקדש שמה רבא". וזהו הקשר עם ענין הגאולה - כי הנוסח „יתגדל ויתקדש" הוסד על פי המקרא (יחזקאל לח, כג), „והתגדלתי והתקדשתי" שנאמר בנוגע לזמן הגאולה (טואר"ח רסנ"ו).

וענין זה קשור גם עם גאולתו של אדמו"ר האמצעי ביר"ד כסלו - ע"פ המבואר בשעהיוה"א (פ"ה) בפ"י מארז"ל, „בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין (שם אלקים), ראה שאין העולם מתקיים, שתף בו מדת הרחמים" (שם הוי"), שזהו הענין ד"התגלות אלקות על ידי צדיקים כו" - שמוזה מוכן שגאולת אדמו"ר האמצעי (התגלות אלקות ע"י צדיקים) ענינה המשכת וגילוי שם הוי' בשם אלקים, כלומר, שמגלים את הפנימיות והגדלות („יתגדל ויתקדש") דשם אלקים.

יא. ביאור ההוראה הנלמדת מכללות פ' ויצא, וכמיוחד - מחלקי הפרשה השייכים ליום ששי ויום השבת (מששי ועד סוף הפרשה):

התחלת פ' ויצא היא - „ויצא יעקב מכאר שבע וילך חרנה". ומבאר אדמו"ר האמצעי (בעל הגאולה) בספרו „תורת חיים" ש„ויצא יעקב גר" קשור עם כללות הענין דירידת הגלות, החל מהגלות דירידת הנשמה בגוף, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, ובפרט בזמן הגלות (גלות בתוך גלות), שזהו כללות הענין ד"וילך חרנה" - „חרון אף של מקום כו".

ותכלית הכוונה דירידה זו היא - שע"ז תהי' העלי' למקום נעלה יותר מאשר המעמד ומצב שלפני הירידה. וזהו כללות הענין ד"ושבתי בשלום אל בית אבי" - תכלית העילוי הנפעל ע"י העבודה למטה דוקא (ב„חרן"), ובאופן ד"והי' הוי' לי לאלקים", „והאכן הזאת אשר שמתי מצבה יהי' בית אלקים" - כמבואר בארוכה בתו"ח דפרשתנו פרטי העילויים שבוה.

וענין זה (תכלית הכוונה דכללות הענין ד"ויצא יעקב מכאר שבע וילך חרנה") מודגש בהתחלת השיעור חומש דיום ששי:

„ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים וינהג את כל מקנהו . . לכרא אל יצחק אביו", כלומר, שבפסוקים אלו מסופר אודות הליכתו של יעקב

מחרן אל בית אביו - „ושבתי בשלום אל בית אביו“.

ובזה מודגש גם העילוי שנפעל אצל יעקב ע"י הירידה ד„וילך חרנה“ באופן נעלה יותר מאשר קודם הירידה - כי הליכתו לחרן היתה באופן ד„במקלי עברתי את הירדן“, „לא הי' עמי לא כסף ולא זהב ולא מקנה, אלא מקלי לבדו“ (וישלח לב, יא ובפרש"י), ואילו כאשר חזר מחרן אל בית אביו, אזי „ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו... וינהג את כל מקנהו ואת כל רכושו... מקנה קנינו גר“, וכמ"ש לפנ"ז (ל, מג), „ויפרוץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמורים“, ועילוי זה נפעל אצלו ע"י הירידה לחרן דוקא.

וכמו כן בנוגע לשיעור חומש דיום השבת (משביעי ועד סוף הסדרה) - ששם מסופר שיעקב המשיך בדרכו אל בית אביו, ובתכלית השלימות: „ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלקים גר“.

זאת אומרת, שכללות המכוון ד„ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה“, התחלת הסדרה („ושבתי בשלום אל בית אביו“) - מודגש בסיום הסדרה (שלומדים ביום ששי וביום השבת), באופן דנעוץ תחלתן בסופן - סוף הסדרה ממש (משביעי עד הסוף), וכן מששי עד שביעי, שזהו החלק שלפני סוף הסדרה וסמוך אליו, כלומר, לפניו ולא לפני פניו.

ועפ"ז מובן הקשר שבין השיעור חומש דיום ששי ויום השבת (י"ד כסלו והשבת שלאחריו) עם הגאולה של אדמ"ר האמצעי - מכיון שהליכתו של יעקב מ„חרן“ אל בית אביו (התוכן דסיום הסדרה) הוא בדוגמת כללות ענין הגאולה (כאמור לעיל ש„ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה“ קאי על ירידת הגלות, ומזה מובן שהיציאה מ„חרן“ לחזור אל בית אביו קאי על ענין הגאולה), וזה קשור גם עם הגאולה של אדמ"ר האמצעי (י"ד כסלו) - שהרי „שם גאולה עלה“ (פרש"י מגילה יז, ב).

יב. והנה, נוסף על האמור לעיל שכסיום הסדרה (בשיעור דיום הששי ויום השבת) מדובר אודות ענין הגאולה - ישנה הוראה נפלאה בנוגע למעמדו ומצבו של יהודי בהיותו בזמן הגלות (קודם הגאולה), הוראה הנלמדת מהפסוק „ויפגעו בו מלאכי אלקים“:

עה"פ „ויפגעו בו מלאכי אלקים“, מפרש רש"י: „מלאכים של ארץ ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ“, כלומר, כאשר יעקב הי' עדיין בחוץ לארץ באו כבר לקראתו (לחוץ לארץ) גם מלאכי ארץ ישראל (נוסף על מלאכי חר"ל שבאו עמו עד כאן), כדי „ללוותו לארץ“.

והנה, מה שהקב"ה שלח את מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ (ענין הכרוך באיסור יציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ) - הרי זה הי' כדי „ללוותו“ בלבד, כלומר, שליחותם של מלאכי ארץ ישראל לצאת לחוץ לארץ לקראת יעקב אבינו, לא היתה כדי למלא אצל יעקב אבינו אזהה צורך שהי' מוכרח בו,

ולדוגמא: ענין השמירה - כי ענין השמירה נפעל כבר ע"י מלאכי חוץ לארץ שבאו עמו עד כאן,

וכפי שהבטיח לו הקב"ה, ושמרתיך בכל אשר תלך" [וכפשטות - נפעל ענין זה ע"י המלאכים (מלאכי חר"ל), שהם ממלאים את שליחותו של הקב"ה, כי „מלאך" הוא מלשון „שליח"], ועד כדי כך שלבן עצמו ידע והודה בגלוי שהקב"ה אמר לו „השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע", ויתירה מזו: לא זו בלבד שלבן לא הי' יכול להרע ליעקב (מפני שמירת הקב"ה), אלא אדרבה: לבן הראה את חיבתו ליעקב, כמ"ש „וישכם לבן בבוקר וינשק גר" (כידוע ש„נשיקה" מבטאת את ענין האהבה באופן הכי נעלה שאינו יכול לבוא בדיבור כר').

אלא שליחותם של מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ היתה כדי ללוות את יעקב בלבד, כלומר, אך ורק מפני כבודו של יעקב, וכשביל זה שולח לו הקב"ה את מלאכי ארץ ישראל, כדי שגם בהיותו בחוץ לארץ יורגש אצלו כבר הענין דארץ ישראל, כלומר, שכל עניניו לא יהיו באופן „גלותי" (חוץ לארץ), כי אם באופן הקשור כבר עם מצב של „גאולה" (ארץ ישראל), וכל זה - עוד בהיותו בחוץ לארץ (ב„חוץ" או ב„גלעד"), לפני שנכנס לארץ ישראל.

וכזה רואים את גדל מעלתו של יהודי [יעקב אבינו, וכן בנוגע לכאור"א מישראל, כדלקמן סי'ד] - אשר גם בהיותו בגלות (בחוץ לארץ), הנה לא זו בלבד שהקב"ה ממלא את כל צרכיו, ושומר עליו כר, ובאופן שגם אה"ע (לבן) יודעים ומכירים בעובדה שאינם יכולים לפגוע ביהודי ח"ו, ואדרבה: אה"ע מסייעים לו בכל עניניו, כמ"ש „והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" (ראה זבחים יט, רע"א), בדוגמת הענין ד„וינשק לבן גר", אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח לו לחוץ לארץ את מלאכי ארץ ישראל כדי „ללוותו" - ענין של כבוד בלבד (ולא דבר המוכרח), ובאופן שעוד בהיותו בחוץ לארץ הרי הוא מרגיש כבר את הענין של ארץ ישראל (ע"י מלאכי ארץ ישראל).

וענין זה נפעל בגלוי לעיני כל - כמ"ש „ויקרא שם המקום ההוא מחנים", „שתי מחנות, של חוצה לארץ. . . ושל ארץ ישראל", והרי „ויקרא" מורה על ענין של גילוי. ויתירה מזו: קריאת המקום ההוא בשם „מחנים" לא היתה עבור יעקב ובניו (שהם יקראו למקום ההוא בשם „מחנים"), ולא עבור עבדיו ושפחותיו (ראפילו לא עבור סוסי וגמליו) - שהרי יעקב ובניו וכל אשר להם לא נשאר במקום ההוא (אלא המשיכו בדרכם לארץ ישראל) - כי אם עבור תושבי המקום ההוא, שהם יקראו למקום ההוא בשם „מחנים", ע"ש „שתי מחנות" של מלאכים, מלאכי חוץ לארץ ומלאכי ארץ ישראל, כלומר, שענין זה (כראם של מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ לכבודו של יעקב) הי' בגלוי לעיני כל, עד שהמקום ההוא נקרא (בגלוי) ע"י תושביו בשם „מחנים", ע"ש המאורע הנ"ל.

זאת אומרת: לא זו בלבד שמציאותו של יהודי היא באופן של הבדלה

משאר אוה"ע - ,אתה בחרתנו מכל העמים', כדי להיות במעמד ומצב ד, עם לבדד ישכון', אלא יתירה מזו: ,ורוממתנו מכל הלשונות', כלומר, שגם כאשר יהודי נמצא ביחד עם אוה"ע (שרק אז שייך לומר ענין של ,רוממות" - ביחס אליהם), הרי הוא נמצא במעמד ומצב ד, ,ורוממתנו מכל הלשונות", עד שגם אוה"ע רואים בגלוי שהקב"ה שולח אליו מלאכי ארץ ישראל, ולכן נקרא המקום ההוא - בפיהם - בשם ,מחנים".

יג. גדל העילוי שבכל האמור לעיל - מדגש עוד יותר ע"פ דיוק הלשון ,ויפגעו בו מלאכי אלקים":

הלשון ,ויפגעו בו גו'" מורה שענין זה הי' בלתי צפוי מראש, כלומר, יעקב אבינו לא התכוון לבואם של מלאכי ארץ ישראל, ולכן, מה שפגש את המלאכים הי' זה באופן ד, ,ויפגעו בו מלאכי אלקים" - דבר בלתי צפוי מראש [וע"ד מ"ש ,ויפגע במקום" - שגם זה הי' באופן בלתי צפוי מראש, מכיון שקפצה לו הארץ כו', כפי שמפרש רש"י בהתחלת פרשתנו].

ולכאורה אינו מובן: מכיון שיעקב אבינו ביקש את כל עניניו מהקב"ה - מדוע לא ביקש מהקב"ה (גם) שישלח לו מלאכי ארץ ישראל (ועד שכאשר הקב"ה שלח לו את מלאכי ארץ ישראל הי' זה באופן ד, ,ויפגעו בו מלאכי אלקים")?

ולכן, בהכרח לומר שהסיבה היחידה מדוע לא ביקש יעקב אבינו על ענין זה היא - מכיון שידע שזוהו ענין נעלה ביותר שלא שייך לבקש עליו, ואי אפשר לקבל ענין כזה אלא ע"י המשכה הבאה מלמעלה באופן של אתערותא דלעילא שלמעלה מהאתעדל"ע הנמשכת ע"י אתעדל"ת, כלומר, שזוהי המשכה ממקום נעלה ביותר שאין עבודת האדם (תפלה ובקשה) מגעת שם.

ומזה מובן שענין זה הוא נעלה יותר אפילו מ,מתנת חנם" - כי על ,מתנת חנם" שייך ענין של תפלה ובקשה, כלומר, שעבודת האדם מגעת שם, כפי שמצינו שמשה רבינו התפלל ובקש ,מתנת חנם", כמ"ש ,ואתחנן אל ה' גו'", ,אין חנון . . אלא לשון מתנת חנם" (פרש"י ר"פ ואתחנן) - וא"כ, ההמשכה והגילוי ד, ,ויפגעו בו מלאכי אלקים" היא באופן נעלה יותר מ,מתנת חנם", שלכן לא שייך לבקש ולהתפלל על ענין זה, מכיון שזוהי המשכה ממקום נעלה ביותר שאין עבודת האדם מגעת שם כלל.

ועפ"ז מובן גדל העילוי ד, ,ויפגעו בו מלאכי אלקים" - שגם בהיותו בחוץ לארץ שולח לו הקב"ה מלאכי ארץ ישראל, כלומר, שנפעל אצלו כבר הענין דארץ ישראל, וענין זה נפעל ע"י המשכה מלמעלה באופן של אתעדל"ע, שלמעלה מכללות הענין דעבודת האדם.

דהנה, ידוע פתגם הצ"צ ,מאן דא ארץ ישראל', כלומר, שבכל מקום שיהודי נמצא (גם בחוץ לארץ), עליו לעשות שם ,ארץ ישראל", שענין זה נפעל ע"י עבודתו ופעולתו - שזוהו בדוגמת בואם של מלאכי ארץ ישראל לחוץ לארץ. אבל: בפתגם הנ"ל מדובר אודות ענין הנפעל ע"י עבודת ופעולת האדם,

ואילו כאן מדובר אודות ההמשכה והגילוי דארץ ישראל (מלאכי ארץ ישראל) באופן של אתעדל"ע הנמשכת ממקום עליון ביותר שאין עבודת האדם מגעת שם.

יד. והנה, כללות הענין ד, ויפגעו בו מלאכי אלקים" שנאמר אצל יעקב אבינו - שייך גם לכאר"א מישראל, וכדוגמת כל עניני התורה, שע"י משה רבינו (,תורה צוה לנו משה") נעשו הם באופן ד, "מורשה" לכאר"א השייך ל, "קהלת יעקב".

ובפרט כאשר מדובר אודות יעקב אבינו - א' משלשת האבות דכאר"א מישראל, ,, אין קורין אבות אלא לשלשה", כמבאר בתר"א (ר"פ וארא) ש, "בחי' האבות היא ירושה לבניהם אחריהם בכל דור ודור", ולכן, ,, בחי' האבות צריך להיות בכל אדם" (משא"כ הבחינות די"ב השבטים, שאין צריך להיות בכל אדם בחינותיהם של כל השבטים, כי אם באופן דכל שבט במסילתו יעלה כו.).

ובנוגע לבחי' האבות שבכאר"א מישראל - ישנו עילוי מיוחד בבחינתו של יעקב אבינו:

אברהם - יצא ממנו ישמעאל, יצחק - יצא ממנו עשו, ואילו יעקב - מטתו שלימה.

ומכיון ש, "מעשה אבות סימן לבנים" - מובן, שגם בענין האמור ישנה הוראה בעבודת כאר"א מישראל:

בנוגע לעבודה הקשורה עם בחינתו של אברהם אבינו שבכאר"א מישראל - דרושה זהירות מיוחדת שלא יהי' הענין ד, "יצא ממנו כו'", וכן בנוגע לעבודה הקשורה עם בחינתו של יצחק אבינו שבכאר"א מישראל - זהירות מיוחדת שלא יהי' הענין ד, "יצא ממנו כו'". אבל כאשר מדובר אודות העבודה הקשורה עם בחינתו של יעקב אבינו שבכאר"א מישראל - אין צורך בזהירות מיוחדת כו', מכיון ש, "מטתו שלימה".

זאת אומרת: העילוי ד, "מטתו שלימה" הוא לא רק בנוגע ליעקב אבינו מצד עצמו, אלא גם בנוגע לבחינתו של יעקב אבינו כפי שנמשכת אצל כאר"א מישראל.

ובנוגע לעניננו: מכיון שאצל יעקב אבינו הי' הענין ד, "ויפגעו בו מלאכי אלקים" (כנ"ל בארוכה), מובן, שענין זה שייך גם אצל כאר"א מישראל, כלומר, שבענין זה ישנה הוראה בנוגע לכאר"א מישראל, כדלקמן.

טו. כאשר יהודי מתבונן ורואה שנמצאים עדיין בחשכת הגלות, כבר עברו אלפי שנים מאז שיעקב יצא מחרן לשוב אל בית אביו (שזהו כללות ענין הגאולה, כנ"ל סי"א), ועדיין שרויים אנו בחשכת הגלות, גלות מר וארוך כו', ולעת עתה, "אנחנו לא נושענו" ומשיח צדקנו עדיין לא בא! ובפרט כאשר מתבונן במעמדו ומצבו הפרטי (נוסף על כללות ענין הגלות) כפי שידע איניש בנפשי' כו' - אזי אומרים לו שבסיום פרשתנו ישנה הוראה נפלאה אודות גודל מעלתו של יהודי, גם בהיותו עדיין בזמן הגלות:

בלתי מוגה

גם כאשר יהודי נמצא בזמן הגלות ובחוץ לארץ - הנה לא זו בלבד שהקב"ה שומר עליו בכל עת ובכל שעה שלא יאונה לו רע ח"ו, כמ"ש, ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך", "יומם השמש לא יככה וירח בלילה" [בדוגמת הבטחת הקב"ה ליעקב אבינו: "ושמרתך בכל אשר תלך"], ולא זו בלבד שאוה"ע מסייעים לו בכל עניניו, באופן ד, מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" [בדוגמת הענין ד, "וינשק לבן גר"], אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח אליו - לחוץ לארץ (גלות) - מלאכי ארץ ישראל, כדי שכל עניניו יהיו באופן של הרחבה ושלמות (לפי ערך המצב בזמן הגלות), מעין ובדוגמת הענין דארץ ישראל (גאולה).

וכאשר טוען שאינו רואה זאת בגלוי, ועד כדי כך שחסר אצלו גם כענין ד, מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך" (כפי שהי' צריך להיות עוד בזמן הגלות) - אזי אומרים לו שענין זה תלוי בעבודתו ופעולתו, כלומר, עי"ז שלומד בתורה אודות ענין זה (ומתנהג בפועל בהתאם לכך, בדוגמת הנהגתו של יעקב אבינו), הרי הוא פועל את כל הענינים הנ"ל בעולם, בפועל ממש ובאופן גלוי, כי כשם שקוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, כך ב"ג עסיק באורייתא ומקיים עלמא, כלומר, שע"י לימוד התורה נפעלים כל הענינים בעולם בפועל ממש.

טז. והנה, מכיון שהוראה זו נלמדת מפשטות הכתובים - מובן, שזוהי הוראה השייכת גם לילד קטן בן חמש שנים שמתחיל ללמוד מקרא, ולילדה קטנה - עוד טרם בואה לגיל חמש שנים (מכיון ש, בינה יתירה ניתנה באשה"). ויתירה מזו: עוד לפני הגיל של התחלת לימוד המקרא, כבר מספרים גם לילדים הקטנים ביותר את סיפורי המקרא (כנהוג בכל תפוצות ישראל), ולכן, בשבוע דפ' ויצא מספרים לילדים את סיפורי המקרא שבפ' ויצא, כולל - הסיפור דלעיל אודות יעקב אבינו.

וסיפור זה מהוה הוראה פשוטה - גם לילדים קטנים:

כאשר ילד יהודי יוצא לרחוב ורואה שישנם הרבה ילדים שאינם יהודים, וכאשר הוא סופר אותם הרי הוא נוכח לדעת ש, אתם המעט מכל העמים", וא"כ, יכול הוא לחשוב שיש לו מה לפחד מהם, שלא יכו אותו וכו' - הנה על זה באה ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע, שכאשר הנהגתו תהי' באופן המתאים לילד יהודי (שיתפלל להקב"ה וכו'), הנה לא זו בלבד שהקב"ה ישמור עליו כפי ששמר על יעקב אבינו, ובאופן שגם ילדי אוה"ע יכבדו אותו כו' [בדוגמת הענין ד, "וינשק לבן גר"], אלא יתירה מזו: הקב"ה שולח אליו - בהיותו בחוץ לארץ - את מלאכי ארץ ישראל!

בעונותינו הרבים ישנם כו"כ שלאחרי גיל ברימצה שצריכים לפעול ולהשפיע עליהם בכיוון האמור, מכיון שהם נמצאים בתנועה של פחד ושפלות כלפי הגוי, ואומרים שצריכים להזהר שלא להתגרות כגוי, ואדרכה: להיות בתנועה של עני המחזר על הפתחים של הגוים העשירים (או ה, "גוי שקייט" של העשירים), ליפול לרגלי הגוי, לרקוד לפניו, ועד - להעמיד בסכנה את

בלתי מוגה

בטחונם של בני"י כדי למצוא חן בעיני הגוי

ולכן, בודאי צריכים לפעול ולהשפיע עליהם בכיוון האמור; אבל ביחד עם זה - ולכל לראש - צריכים לחנך את ילדי ישראל ברוח זו, שאין לפחד ח"ו מהגוי, מכיון שהקב"ה שומר על כאו"א מבנ"י, ועד ששולח אליו מלאכי ארץ ישראל גם בהיותו בחוץ לארץ ובזמן הגלות.

יז. והנה, כללות הענין ד, ויפגעו בו מלאכי אלקים" (שגם כאשר יהודי נמצא בחוץ לארץ ובזמן הגלות שולח לו הקב"ה מלאכי ארץ ישראל) - קשור עם גאולת אדמו"ר האמצעי ביו"ד כסלו:

כללות הענין ד, ויפגעו בו מלאכי אלקים" (שגם בהיותו בחוץ לארץ שולח לו הקב"ה מלאכי ארץ ישראל) - מורה על ענין של הרחבה, כלומר, שכללות הנהגתו היא באופן ד, ואתהלכה ברחבה", בידעו שגם בהיותו בחוץ לארץ נמצאים אצלו מלאכי ארץ ישראל.

וענין זה נפעל ע"י לימוד התורה, ובפרט פנימיות התורה, באופן של הרחבה - שע"ז נפעלת הרחבה בכללות הנהגתו (כנ"ל ס"ח).

וזהו הקשר עם גאולת אדמו"ר האמצעי ביו"ד כסלו, מכיון שענינו של אדמו"ר האמצעי הוא - „רחובות הנהר" דתורת החסידות (כנ"ל ס"ז).

זאת אומרת: נוסף על האמור לעיל (סי"א) שבסיום הסדרה (מששי ועד הסוף) מדובר אודות כללות ענין הגאולה (הליכת יעקב מ„חרן" אל בית אביו), שזהו קשור עם גאולת אדמו"ר האמצעי, מכיון ש„שם גאולה עלה" - הרי בסיום הסדרה ישנה הוראה הקשורה עדיין עם המעמד ומצב דומן הגלות (שגם בחוץ לארץ ובזמן הגלות נפעל הענין ד, ויפגעו בו מלאכי אלקים", „מלאכים של ארץ ישראל"), וגם ענין זה קשור עם גאולת אדמו"ר האמצעי - כי כדי לפעול שגם בזמן הגלות יהי יהודי במעמד ומצב שהוא מעין ובדוגמת מצב הגאולה (ארץ ישראל), צריכים לעסוק בתורה באופן של הרחבה, „רחובות הנהר", שזהו כללות ענינו של אדמו"ר האמצעי.

יח. ויה"ר אשר מגאולת אדמו"ר האמצעי ביו"ד כסלו - נבוא בקרוב ממש לגאולה האמיתית והשלימה דכלל ישראל, כאמור לעיל שגאולת אדמו"ר האמצעי קשורה עם הגאולה העתידה, מכיון ש„שם גאולה עלה".

דהנה, מבואר באגה"ק (ס"ד) שהגאולה הפרטית דכאו"א מישראל („פדה בשלום נפשי") בשעת עבודת התפלה, קשורה היא עם הגאולה דכללות בני"י. ועאכ"כ כאשר מדובר אודות גאולתו של נשיא בישראל (גאולת אדמו"ר האמצעי ביו"ד כסלו) - הרי בודאי שגאולה זו קשורה עם הגאולה האמיתית והשלימה דכללות בני"י.

ולכן, מהגאולה דיו"ד כסלו באים תיכף ומיד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ויקויים היעוד „והקיצו ורננו שוכני עפר", ובעל הגאולה בראשם - במהרה בימינו ממש.

* * *